

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZDRAVLJA**

**PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O SANACIJI JAVNIH USTANOVA, S
KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, listopad 2014.

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O SANACIJI JAVNIH USTANOVA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o dopuni Zakona o sanaciji javnih ustanova, s Konačnim prijedlogom zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. („Narodne novine“, broj 85/2010. - pročišćeni tekst i 5/2014. – Odluka Ustavnog suda).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakon o sanaciji javnih ustanova objavljen je u „Narodnim novinama“ broj 136 od 7. prosinca 2012. godine, a stupio je na snagu 1. siječnja 2013. godine.

Donošenjem ovoga Zakona omogućit će se sanacija onih javnih ustanova kojima osnivač nije u mogućnosti pokriti nastale manjkove ili ispunjavati novčane obveze u zakonom utvrđenim rokovima. Krajnji je cilj bio povećati kvalitetu i efikasnost u pružanju javnih usluga koje su u djelokrugu takvih ustanova. Navedenim Zakonom definirano je što je cilj sanacije javnih ustanova, način provođenja postupka sanacija i upravljanje javnom ustanovom nakon završetka sanacije.

Dio javnih ustanova, posebice u zdravstvenoj djelatnosti, u proteklih nekoliko godina prije stupanja na snagu Zakona o sanaciji javnih ustanova kontinuirano su poslovale s velikim manjkovima i/ili nisu bile u mogućnosti ispunjavati novčane obveze u zakonom utvrđenim rokovima što s jedne strane utječe na količinu i kvalitetu javnih usluga koje pružaju, a s druge strane predstavljaju značajan generator nelikvidnosti.

Ukupne obveze zdravstvenih ustanova na dan 31. prosinca 2011. godine iznosile su 5,1 milijarda kuna od čega je dospjelih 2,0 milijardi kuna. Od ukupno navedenog iznosa, 2,1 milijarda kuna odnosi se na kliničke bolnice, kliničke bolničke centre i klinike kojima je, sukladno odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti, osnivač Republika Hrvatska. Obveze općih bolnica sa županijama kao osnivačima iznosile su 1,8 milijardi kuna, a specijalnih bolnica čiji su osnivači županije, gradovi i druge pravne osobe 292,4 milijuna kuna. Razliku do ukupno iskazanih obveza, od 5,1 milijardu kuna, čine obveze ustanova primarne zdravstvene zaštite, zavoda za javno zdravstvo i ljekarni.

Sagledavajući obveze zdravstvenih ustanova prema vrsti, treba istaknuti da se najveći dio obveza, u iznosu od 1,6 milijardi kuna, odnosi na obveze za lijekove, od čega je na dan 31. prosinca 2011. godine ukupno dospio iznos od 795,4 milijuna kuna. Međutim, značajne obveze, u iznosu od 1,2 milijarde kuna, odnose se na sanitetski materijal, krv i krvne derivate, a slijede obveze za ostali materijal, usluge, opremu, energiju i dr.

Na dan 31. srpnja 2012. godine obveze kliničkih bolnica, kliničkih bolničkih centara i klinika iznosile su 2,9 milijardi kuna što predstavlja povećanje od 759,0 milijuna kuna u odnosu na 31. prosinca 2011. godine. Obveze općih bolnica na dan 31. srpnja 2012. godine iznosile su 1,7 milijardi kuna, a specijalnih bolnica 285,2 milijuna kuna. Ukupne obveze

bolničkih zdravstvenih ustanova na dan 31. srpnja 2012. godine jesu 4,9 milijardi kuna i povećane su u odnosu na dan 31. prosinca 2011. godine za 639,0 milijuna kuna.

Nakon stupanja na snagu Zakona o sanaciji javnih ustanova pokrenuti su postupci sanacija u devet zdravstvenih ustanova čiji je osnivač Republika Hrvatska te dvadeset i šest zdravstvenih ustanova čiji su osnivači jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U skladu s odlukama Vlade Republike Hrvatske o sanaciji zdravstvenih ustanova donesenih u skladu s odredbama Zakona o sanaciji javnih ustanova Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje u obvezi je provesti pregovore s vjerovnicima zdravstvenih ustanova te dostaviti Ministarstvu financija specifikaciju obveza po vjerovnicima i rokovima plaćanja.

Također Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje u obvezi je zaključiti s vjerovnicima ugovore o iznosima i rokovima podmirenja obveza zdravstvenih ustanova u kojem slučaju zdravstvena ustanova otpisuje potraživanja prema Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje utvrđena na dan 31. prosinca 2012. godine.

U skladu s odredbama Zakona o sanaciji javnih ustanova obveze zdravstvene ustanove podmiruju se na teret sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske, od strane Ministarstva financija.

Stupanjem na snagu Izmjena i dopuna Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2014. godinu i projekcija za 2015. i 2016. godinu u Financijskom planu Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje osigurane su dvije nove pozicije za sanaciju zdravstvenih ustanova i to pozicije:

A 812027 SANACIJA ZDRAVSTVENIH USTANOVA IZ RANIJIH GODINA
A 812028 SANACIJA ZDRAVSTVA IZ 2013. GODINE.

Na navedenim pozicijama planirana su i osigurana sredstva u ukupnom iznosu od 3.200.000.000 kuna za podmirenje obveza zdravstvenih ustanova u sanaciji kao i obveze Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

Tijekom 2013. godine, a u skladu s osiguranim sredstvima, samo su djelomično plaćene dospjele obveze bolničkih zdravstvenih ustanova čiji je osnivač Republika Hrvatska i to za lijekove i potrošni medicinski materijal kao i obveze Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje koje se odnose na lijekove izdane na recepte Zavoda, obveze za izdana ortopedska i druga pomagala, obveze za isplaćene naknade plaća za vrijeme privremene nesposobnosti za rad i obveze za transfuzijsku medicinu.

Međutim za obveze zdravstvenih ustanova čiji je osnivač lokalna i područna (regionalna) samouprava nisu bila osigurana sredstva u 2013. godini te stoga nisu mogle biti niti realizirane odluke Vlade Republike Hrvatske za sanaciju tih zdravstvenih ustanova.

Osiguranim sredstvima u iznosu od 3.200.000.000 kuna trebaju se izmiriti ostale obveze prema dobavljačima zdravstvenih ustanova u sanaciji čiji je osnivač Republika Hrvatska i onih čiji je osnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a za koje nisu bila osigurana sredstva u 2013. godini.

S obzirom na navedeno, odnosno da se sanacija zdravstvenih ustanova nije u cijelosti provela tijekom 2013. godine niti su podmirene sve dospjele obveze za razdoblje do 31. prosinca 2012. godine čime bi se omogućilo financijski stabilno upravljanje zdravstvenim ustanovama nakon postupka sanacije i redovno podmirenje obveza došlo je do stvaranja novih obveza nakon 31. prosinca 2012. godine koje nije bilo moguće podmiriti.

S obzirom da se u skladu sa Zakonom o sanaciji javnih ustanova saniraju nepodmirene obveze sa stanjem na dan 31. prosinca 2012. godine ovim zakonskim prijedlogom predviđa se iznimka u odnosu na zdravstvene ustanove na način da se omogući saniranje nepodmirenih obveza sa stanjem na dan 31. prosinca 2013. godine.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU PREDLOŽENOG ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskog sabora („Narodne novine“, broj 81/2013.) predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku s obzirom da postupak sanacije zdravstvenih ustanova u skladu sa člankom 10. Zakona o sanaciji javnih ustanova nije proveden u potpunosti, odnosno za zdravstvene ustanove čiji je osnivač lokalna i područna (regionalna) samouprava uopće nije proveden zbog nedostatnih sredstava koja su se osigurala za te namjene u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2013. godinu te se postupak nastavlja i u 2014. godini.

Donošenje ovoga Zakona potrebno je radi konačnog postizanja financijske stabilnosti zdravstvenih ustanova koje su u postupku sanacije, a koji postupci nisu tijekom 2013. godine, a niti 2014. godine okončani.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O SANACIJI JAVNIH USTANOVA

Članak 1.

U Zakonu o sanaciji javnih ustanova („Narodne novine“, broj 136/2012) iza članka 10. dodaje se novi članak 10.a koji glasi:

„Članak 10.a

(1) Iznimno od članka 10. stavka 2. ovoga Zakona, ako sanacijsko vijeće javne ustanove u zdravstvu tijekom provedbe postupka sanacije utvrdi nove gubitke iz razdoblja nakon 31. prosinca 2012. godine te nemogućnost ispunjavanja novčanih obveza u zakonom utvrđenim rokovima, Vlada Republike Hrvatske može donijeti odluku da se navedene obveze saniraju kroz započeti proces sanacije javne ustanove u zdravstvu.

(2) Odluka iz stavka 1. ovoga članka donosi se na temelju dostavljenog popisa vjerovnika sa stanjem nepodmirenih obveza na dan 31. prosinca 2013. godine i popisa potraživanja prema Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje na dan 31. prosinca 2013. godine, koje je sanacijsko vijeće u zdravstvu obvezno dostaviti ministarstvu nadležnom za zdravlje u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.“

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Člankom 1. zakonskog prijedloga propisuje se mogućnost da Vlada Republike Hrvatske može donijeti odluku da se nove obveze zdravstvenih ustanova u sanaciji iz razdoblja nakon 31. prosinca 2012. godine saniraju kroz već započeti proces sanacije.

Vlada Republike Hrvatske odluku donosi na temelju dostavljenog popisa vjerovnika sa stanjem nepodmirenih obveza na dan 31. prosinca 2013. godine i popisa potraživanja prema Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje na dan 31. prosinca 2013. godine, koje je sanacijsko vijeće u zdravstvu obvezno dostaviti ministarstvu nadležnom za zdravlje u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Naime, postupak sanacije zdravstvenih ustanova u skladu sa člankom 10. Zakona o sanaciji javnih ustanova nije proveden u potpunosti, odnosno za zdravstvene ustanove čiji je osnivač lokalna i područna (regionalna) samouprava uopće nije proveden zbog nedostatnih sredstava koja su se osigurala za te namjene u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2013. godinu te se postupak nastavlja i u 2014. godini.

Očekuje se da će se ovim zakonskim prijedlogom omogućiti okončanje postupaka sanacije zdravstvenih ustanova i postizanja financijske stabilnosti zdravstvenih ustanova koje su u postupku sanacije.

Uz članak 2.

Utvrđuje se dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

TEKST ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJI SE DOPUNJUJE

Članak 10.

(1) Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te drugi osnivač koji ne može pokriti nastale gubitke javne ustanove u zdravstvu ili ispunjavati novčane obveze javne ustanove u zdravstvu u zakonom utvrđenim rokovima, poziva Vladu, najkasnije u roku od 30 dana od stupanja na snagu ovoga Zakona, na provođenje sanacije sukladno odredbama ovoga Zakona.

(2) Odluka iz stavka 1. ovoga članka, osim obveznog sadržaja propisanog odredbom članka 3. stavka 2. podstavka 2., 3. i 4. ovoga Zakona, obavezno sadrži i popis vjerovnika sa stanjem nepodmirenih obveza na dan 31. prosinca 2012.